

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.518/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Président de la Chambre des représentants, le 5 février 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet de loi "modifiant diverses dispositions relatives au droit des mineurs d'être entendus par le juge" (Doc. parl., Chambre, n° 51 0634/001 - session 2003/2004), a donné le 1er mars 2004 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

1. Le projet examiné prévoit que le mineur est convoqué pour audition. Il peut refuser de donner suite à cette convocation. Le mineur doit communiquer ce refus en renvoyant au greffe du tribunal la convocation signée par lui. Si le mineur dispose d'un avocat, une copie de la convocation est également envoyée à ce dernier. Si le mineur refuse de donner suite à la convocation du juge, son avocat en est avisé. L'avocat vérifie si ce refus a été fait de plein gré et communique le résultat de cette vérification au greffe du tribunal.

2. Le projet examiné n'indique pas à quel moment la convocation doit être adressée à un mineur. Il n'indique pas dans quel délai la convocation doit être envoyée en cas de refus. Il ne prévoit pas davantage quelles sont les conséquences de l'absence de cet envoi.

La délégation donnée au Roi par l'article 931*ter*, en projet, paraît insuffisante pour régler ces questions qui doivent l'être dans le dispositif.

3. Aux termes de l'article 931, § 2, alinéa 3, en projet, l'avocat vérifie si le refus du mineur de donner suite à la convocation du juge "a été fait de plein gré et communique le résultat de cette vérification au greffe du tribunal". L'obligation faite à l'avocat de révéler des faits ou des éléments relevant de son assistance prêté au mineur pourrait s'avérer incompatible avec le respect du secret professionnel.

4. Les conséquences d'un refus qui ne serait pas volontaire ne sont pas précisées.

5. L'habilitation prévue par l'article 931*bis*, en projet, est excessive dans la mesure où en vertu de l'article 151, § 3, 4°, de la Constitution, la mission de "formation des juges et des officiers du ministère public" est conférée au Conseil supérieur de la Justice ¹.

⁽¹⁾ Comparer avec les articles 80, 190, § 1er, et 259*sexies*, § 1er, 1°, alinéa 3, du Code judiciaire.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Messieurs	J. van COMPERNOLLE,	assesseurs de la section de législation,
	B. GLANSDORFF,	
Madame	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. M. JOASSART, auditeur adjoint.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.518/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 5 februari 2004 door de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot wijziging van verschillende bepalingen over het recht van minderjarigen om door de rechter te worden gehoord" (Parl. St., Kamer, nr. 51 0634/001 - zitting 2003/2004), heeft op 1 maart 2004 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. Het onderzochte ontwerp bepaalt dat de minderjarige opgeroepen wordt teneinde gehoord te worden. Hij kan weigeren gevolg te geven aan die oproeping. Hij moet die weigering meedelen door terugzending van het door hem ondertekende oproepingsbericht aan de griffie van de rechtbank. Indien de minderjarige over een advocaat beschikt, wordt tevens een afschrift van het oproepingsbericht aan deze advocaat gezonden. Indien de minderjarige weigert aan de oproeping van de rechter gevolg te geven, wordt zijn advocaat daarvan in kennis gebracht. De advocaat gaat na of deze weigering vrijwillig is gedaan en deelt het resultaat van zijn onderzoek mee aan de griffie van de rechtbank.

2. Het onderzochte ontwerp geeft niet aan op welk tijdstip de oproeping gericht moet worden aan de minderjarige. Het bepaalt niet binnen welke termijn de oproeping moet worden verzonden in geval van weigering. Het bepaalt evenmin wat de gevolgen zijn indien de oproeping niet wordt verzonden.

De delegatie die het ontworpen artikel 931ter aan de Koning verleent, lijkt ontoereikend om die aangelegenheden te regelen, wat in het dispositief moet geschieden.

3. Naar luid van het ontworpen artikel 931, § 2, derde lid, gaat de advocaat na of de weigering van de minderjarige om gevolg te geven aan de oproeping van de rechter "vrijwillig is gedaan en deelt (hij) het resultaat van zijn onderzoek mee aan de griffie van de rechtbank". De verplichting, voor de advocaat, om feiten of gegevens mee

.../...

te delen die verband houden met de bijstand die hij aan de minderjarige verleent, kan blijken onbestaanbaar te zijn met de inachtneming van het beroepsgeheim.

4. De gevolgen van een onvrijwillige weigering worden niet nader bepaald.

5. De machtiging verleend bij het ontworpen artikel 931*bis* is buitenmatig in zoverre krachtens artikel 151, § 3, 4°, van de Grondwet de taak van "vorming van de rechters en de ambtenaren van het openbaar ministerie" toevertrouwd wordt aan de Hoge Raad voor de Justitie ¹.

⁽¹⁾ Vergelijk met de artikelen 80, 190, § 1, en 259*sexies*, § 1, 1°, lid 3, van het Gerechtelijk wetboek.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
Mevrouw	J. JAUMOTTE, M. BAGUET,	staatsraden,
de Heren	J. van COMPERNOLLE, B. GLANSDORFF,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. JOASSART, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS